

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1027²

Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ
Πέμπτη 25 Δεκεμβρίου 2014 (2003)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Αἰσιόδοξη προφητεία γιὰ τὸ μέλλον

Τὴ νύχτα, ἀγαπητοί μου, τὴ νύχτα ἐκείνη, ὅταν οἱ βοσκοὶ φύλαγαν τὰ πρόβατά τους σὲ κάποια πλαγιά τῆς Βηθλεὲμ καὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ ἔλαμπαν μὲ μιὰ ἐξαιρετικὴ ἀνταύγεια, τὴ νύχτα ἐκείνη τὴν ἀλησμόνητη ἀκούστηκε **θεσπέσιο ἔμβατήριο**. Ὅχι ἓνας ἢ δύο ἄγγελοι, ἀλλὰ σμῆνος ἀγγέλων, στρατιὰ ὀλόκληρη, ἀνέβαινε καὶ κατέβαινε στὸν οὐρανὸ θόλο καὶ ἔψαλλε τὸ γλυκύτατο «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*» (Λουκ. 2,14).

Δὲν ὑπάρχει στὴν παγκόσμιο φιλολογία ἄλλος ὕμνος ποὺ μὲ τόσο λίγες λέξεις νὰ ἐκφράζη τόσο ὑψηλὰ νοήματα. Εἶνε ὕμνος θεσπέσιος, ἀριστούργημα θεϊκό. Εἶνε ἐπίσημος δοξολογία. Εἶνε περίληψις τοῦ ἔργου ποὺ ἤρθε νὰ ἐπιτελέσῃ στὸν κόσμῳ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Εἶνε ἀκόμη προφητεία, αἰσιόδοξος προφητεία γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄς ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὸ «*καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη*». Τί ἄραγε νὰ σημαίνει ὁ λόγος αὐτός;

Ὅταν γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἀγαπητοί μου, πολιτικῶς ἢ ἀνθρωπότης ἦταν ἐνωμένη κάτω ἀπὸ τὸ σκῆπτρο τοῦ καίσαρος Αὐγούστου. Πρῶτη φορὰ ἐπικρατοῦσε εἰρήνη σὲ ὅλο τὸν κόσμῳ, εἰρήνη παγκόσμιος. Ἐὰν σὲ ὀποιοδήποτε σημεῖο τοῦ κράτους, ἀπὸ τὸ Δούναβι καὶ τὸ Ῥῆνο ποταμὸ ἕως κάτω, κάποιος λαὸς ἀτίθασος τολμοῦσε νὰ σηκώσῃ κεφάλι, τὸ κίνημα πνιγόταν ἐντὸς ὀλίγου ἀπὸ τὶς σκληρὲς λεγεῶνες τῆς Ῥώμης. Ἐπικρατοῦσε εἰρήνη, τὴν ὁποία οἱ ἱστορικοὶ ὀνομάζουν μὲ τὸ λατινικὸ ὄνομα «*πάξ Ρομὰνα*» (pax Romana = **Ῥωμαϊκὴ εἰρήνη**).

Ἐπῆρχε λοιπὸν σ' ἐκεῖνο τὸν κόσμῳ εἰρήνη πολιτικὴ. Οἱ λαοὶ ὅμως δὲν ἦταν εὐτυχισμένοι. Ἡ οἰκουμένη ἀναστέναζε. Καὶ μαντεῖα τῶν Δελφῶν καὶ Σίβυλλες τῆς Ῥώμης καὶ προφητεῖες τοῦ Ἰσραὴλ συνέπιπταν καὶ προφήτευ-

αν, ὅτι **θὰ ἔρθῃ Κάποιος**, «*προσδοκία (τῶν) ἐθνῶν*» (Γέν. 49,10), ποὺ θὰ συντρίψῃ μὲ δύναμι τὰ καθεστῶτα τῆς βίας, καὶ πάνω στὰ ἐρείπια τοῦ ἀρχαίου κόσμου θὰ ἰδρῦσῃ μιὰ νέα ἰδεώδη κοινωνία, τὴν «*βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Ματθ. 3,2-5,3 κ.ά.), τῆς ὁποίας «*οὐκ ἔσται τέλος*» (Λουκ. 1,33). **Θὰ ἔρθῃ Ἐκεῖνος**. Τὸ θαυμαστὸ εἶνε, ὅτι καὶ λαοὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἀποκομμένοι καὶ χωρὶς καμμία ἐπαφὴ μὲ τοὺς Εὐρωπαίους καὶ τοὺς ἄλλους λαοὺς, ὅταν ὁ Κολόμβος ἔφθασε στὴν Ἀμερικὴ ἢ πρῶτη ἐρώτησι ποὺ ἔκαναν οἱ ἰθαγενεῖς, οἱ βάρβαροι ἐκεῖνοι, ποιά νομίζετε ἦταν· «*Ἡρθε;*», «*ἦρθε;*». Μέχρι ἐκεῖ, ἐκ παραδόσεως, ὑπῆρχε αὐτὴ ἡ **προσδοκία τῶν ἐθνῶν**.

Καὶ πράγματι ἦρθε: δὲν εἶνε ψέμα. Εἶνε τὸ μεγαλύτερο ἱστορικὸ γεγονός τοῦ πλανήτου μας. Ἡρθε ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν. Εἶνε Ἐκεῖνος ποὺ περίμεναν οἱ λαοὶ τῆς Ἀμερικῆς, Ἐκεῖνος ποὺ περίμενε ἡ Ῥώμη, Ἐκεῖνος ποὺ περίμενε ἡ Ἀνατολή, Ἐκεῖνος ποὺ περίμεναν οἱ ἄστρονόμοι τῆς Περσίας καὶ οἱ φιλόσοφοι τῆς Ἑλλάδος. Ἡρθε· εἶνε πραγματικότης.

Πῶς ἦρθε; Ὅχι ὡς μονομάχος, ὄχι μὲ δύναμι λεγεῶνων. Ἡρθε ἄοπλος. Ἡρθε ὡς Θεῖο βρέφος. Γεννήθηκε ὑπὸ ταπεινὲς συνθήκες, στὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ.

Γιατί ἦρθε; Ἡρθε, γιὰ νὰ φέρῃ στὸν κόσμῳ εἰρήνη. Ἀλλὰ ποιά ἄραγε νὰ εἶνε ἡ εἰρήνη αὐτή, γιὰ τὴν ὁποία ψάλλει ἡ στρατιὰ τῶν ἀγγέλων «*...καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη...*»; Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ μας διαφέρει ἀπὸ τὴν «*πάξ Ρομὰνα*», τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου. Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ ἔχει βάθος καὶ πλάτος. Εἶνε **εἰρήνη τριπλῆ**: εἰρήνη πρῶτον μὲ τὸ Θεό, δεύτερον μὲ τὸν πλησίον, καὶ τρίτον μὲ τὸν ἑαυτό μας.

● **Εἰρήνη μὲ τὸ Θεό**. Πῶς νὰ τὸ ἐκφράσω; Μ' εἶνα παράδειγμα. Ὅταν ἤμασταν μικρὰ παιδιὰ καὶ κάναμε κάποια ἀταξία, τὸ βράδυ ἐκεῖνο δύσκολα πηγαίναμε στὸ σπῆτι. Φοβόμασταν τὸν

πατέρα. Και μόνο όταν ο πατέρας μας ήρεμοῦσε και με ένα νεῦμα του καταλαβαίναμε ότι μᾶς ἀγαπάει, τρέχαμε κοντά, και μᾶς ἀγκάλιαζε και μᾶς φιλοῦσε, και ἔτσι οἱ σχέσεις πατρὸς και υἱοῦ ἀποκαθίσταντο. Κάτι παρόμοιο συνέβη με τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ ἄνθρωπος ἀμάρτησε, παρέβη τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἐκτροχιάσθηκε. Ἔκτοτε τὸν ἀκολουθεῖ μιὰ σκιά, ἕνα **αἴσθημα ἐνοχῆς**. Εἶνε πανθομολογούμενο ψυχολογικὸ φαινόμενο, εἶνε ἕνα αἴσθημα ὅλων τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς. Εἶνε τὸ αἴσθημα ποὺ ἐξέφραζαν οἱ ἀρχαῖοι με τὶς Ἑρινύες, εἶνε αὐτὸ ποὺ λέμε σήμερα «ἄγχος». Οἱ ψυχίατροι δὲν μποροῦν νὰ θεραπεύσουν τὸ ἄγχος και οἱ νευροψυχιατρικὲς κλινικὲς ἔχουν πληθυνθῆ. Αὐτὸ τὸ ἄγχος ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ συνέπεια τῆς ἐχθρας μεταξὺ ἀνθρώπου και Θεοῦ.

Ἄλλ' ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή, «*ἐχθροὶ ὄντες καταλλάγημεν τῷ Θεῷ*» (Ῥωμ. 5,10). Ἐπῆλθε ἡ εἰρήνη, ἔγινε τὸ θαῦμα, **ὁ ἄνθρωπος συμφιλίωθηκε με τὸ Θεό**. Τὸ σινικὸ τεῖχος, ποὺ χώριζε οὐρανὸ και γῆ, Θεὸ και ἄνθρωπο, ἔπεσε. Τὸ γκρέμισε ἕνας· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Δὲν εἶνε ψέμα. Διὰ τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀμαρτία συγχωρεῖται, ἡ ἐνοχὴ ἀπαλείφεται, και στὰ βάθη τῆς ὑπάρξεώς του ὁ ἄνθρωπος ἀκούει τὴ γλυκεῖα φωνὴ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς.

● **Εἰρήνη με τὸν πλησίον ἔπειτα**. Ἡ ἀμαρτία διετάραξε τὶς ἀρμονικὲς σχέσεις ὄχι μόνο με τὸ Θεὸ ἀλλὰ και με τὸ συνάνθρωπο. Ἄφ' ὅτου ὁ Κάιν φόνευσε τὸν Ἄβελ και τὸ ἔδαφος τῆς γῆς βάρφτηκε με αἷμα, ἀπὸ τότε μῖσος ἀβυσσαλέο ἐπικρατεῖ. Ἀποτέλεσμα τοῦ μίσους εἶνε ἐμφύλιοι σπαραγμοί, τοπικοὶ και παγκόσμιοι πόλεμοι. Τὸ μῖσος εἶνε σὰν τὴν ὀμίχλη, μέσα στὴν ὁποία δὲν μπορεῖς νὰ διακρίνης τὸν ἀπέναντί σου – ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ ἀδελφὸς πυροβόλησε τὸν ἀδελφὸ του. Ἡ ἀπαίσια ὀμίχλη τοῦ μίσους ἐκάλυπτε τὴ γῆ και ἡ ἀγάπη ἦταν ἀνύπαρκτη. Ἄλλὰ ὁ Χριστὸς ἦρθε και ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης διέλυσε τὴν ὀμίχλη τοῦ μίσους. Ἔτσι ἐπανέρχεται ἡ εἰρήνη.

● **Εἰρήνη με τὸ Θεό, εἰρήνη με τὸν πλησίον, κι ἀκόμη περισσότερο εἰρήνη με τὸν ἑαυτὸ μας**. Περίεργο, και ὅμως ἀληθινὸ· ἡ ἀμαρτία διέσπασε τὴν ἐνιαία προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου, τὸν δῖχασε. Δὲν εἴμαστε ἕνας – ψέμα εἶν' αὐτό. Εἴμαστε διπλοῖ, διχασμένοι. Ὅπως παρατήρησε και ὁ Πλάτων, στὰ βάθη τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς παλεύουν δύο κόσμοι· τὸ σκοτάδι και τὸ φῶς, ἡ ἀλήθεια και τὸ ψέμα, ὁ ἄγγελος και ὁ σατανᾶς. Ἄγρια πάλη. Ἡ μεγαλύ-

τερη μάχη δὲν εἶνε κάποια ἀπ' αὐτὲς ποὺ περιγράφει ἡ ἱστορία· εἶνε αὐτὴ ποὺ γίνεται μέσα στοὺς στήθος μας. Πεδίον τῆς εἶνε καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖ παλεύουν δύο δυνάμεις. Ἡ μία ὠθεῖ πρὸς τὸν οὐρανὸ, ἔλκει πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἡ ἄλλη θέλει νὰ μᾶς ρίξει κάτω, μᾶς βυθίζει σὰν τὸ μολύβι. Και μοιάζει ὁ ἄνθρωπος με αἰετὸ ποὺ θέλει νὰ πετάξῃ στὰ ὕψη, ἀλλὰ κάποιος τοῦ ἔκοψε τὰ φτερά. Ἰδοὺ τὸ δράμα.

Πόλεμος λοιπὸν μέσα στὰ στήθη μας. Πόλεμος ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννιέται ὁ ἄνθρωπος μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του. Και ἐὰν ὑποτάξῃ τὴ σάρκα στοὺς πνεῦμα, τὸ κατώτερο στοὺς ἀνώτερο, τότε **νίκη, νίκη ὠραία!** Ὅπως ἔλεγαν οἱ πρόγονοί μας, ἀνωτέρα νίκη εἶνε «τὸ νικᾶν ἑαυτόν», τὸ νὰ νικᾶς τὸν ἑαυτό σου. Διότι ὅσο μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ βλάψῃ ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό του, δὲν μπορεῖ κανεὶς ἄλλος νὰ τὸν βλάψῃ· οὔτε ὁ δαίμονας.

Εἰρήνη λοιπὸν με τὸ Θεό, εἰρήνη με τὸν πλησίον, εἰρήνη με τὸν ἑαυτό μας **διὰ τῆς γαλήνης τῆς συνειδήσεως**.

* * *

Ἦ **εἰρήνη**, γλυκὺ ὄνομα και γλυκύτερο πρᾶγμα (βλ. Γρηγορίου Θεολόγου P.G. 35,1132), ποῦ κατοικεῖς, ποῦ βρίσκεισαι; Στὰ ἀνάκτορα, στὶς ἀκαδημίες; Ὅχι. **Στὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ**. Τὸ περιστέρι ἀναπαύεται στὶς καρδιὰς τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων, τῶν βοσκῶν, ἐκείνων ποὺ ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. «*Εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον*» τοῦ Θεοῦ (Ψαλμ. 118,165). «*Και ἐπὶ γῆς εἰρήνη*».

– Ἄ, θὰ μοῦ πῆτε, φαντασίες αὐτά. Θεωρεῖς ὠραίες. **Ποιὰ εἶνε ὅμως ἡ πραγματικότης;**

Πράγματι τὴν ὥρα αὐτὴ στὸν πλανήτη μας ὑπάρχουν πολλὲς ἐστῖες πυρός, **ἐστῖες πολέμου**. Οἱ ὑπερδυνάμεις ἔχουν ἀνοίξει τὰ βουνὰ και σὲ τεχνητὰ σπήλαια ἔχουν κρύψει πυρηνικὲς βόμβες. Λοιπὸν ν' ἀπελπισθοῦμε;

Ὅχι, ἀγαπητοί μου. **Εἴμαστε αἰσιόδοξοι**. Ἄφ' ὅτου ἀνέτειλε τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεέμ, δέσμες ἐλπίδων χύθηκαν στὸν κόσμον. Πιστεύουμε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ παγκόσμιος ἄξων, τὸ κέντρο τῆς ἀνθρωπότητας, τὸ ἄλφα (Α) και τὸ ὦμέγα (Ω). Πιστεύουμε, ὅτι μιὰ μέρα θ' ἀνατείλῃ παγκόσμιος εἰρήνη και κατὰ τὴν προφητεία τοῦ Ἡσαΐου «τὸ ἀρνὶ θὰ βοσκήσῃ μαζί με τὸ λύκο» (Ἠσ. 11,6), τὰ ἔθνη δηλαδὴ τὰ πολεμοχαρῆ θὰ γίνουν φιλειρηνικά. Μυστήριον μέγα θὰ συντελεσθῆ. Και τότε θὰ γίνῃ «*μία ποιμνὴ, εἷς ποιμὴν*» (Ἰω. 10,16), και πάλι στοὺς αἰθέρες θ' ἀντηχῆ τὸ ἐμβατήριον τῶν αἰώνων «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ και ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**